

OBIECANY SYN

Zakres studium: Iz 2,2-3; Hbr 4,1-4; Wj 24,16-17; Iz 44,24; Hbr 1,10; Łk 1,31; Hbr 1,5.

Część I: Przegląd

Tematy lekcji: W ciągu pierwszych czterech tysięcy lat dziejów ludzkości ludzie patrzyli w przód ku mającemu przyjść Odkupicielowi. Po upadku nasi prarodzice, Adam i Ewa, sądzili, że Kain, ich pierworodny, jest obiecany Odkupicielem. Abraham otrzymał obietnicę, że w rodzicie jego syna Izaaka będą błogosławione wszystkie narody. Dawid otrzymał obietnicę, że jego potomek, który będzie wierny Bogu, zostanie Królem na zawsze. Jednak nikt z tych ludzi nie rozumiał wyraźnie, że to sam Bóg będzie obiecany Odkupicielem.

Prorocy starotestamentowi czasami przekazywali enigmatyczne mesjańskie przepowiednie posługując się wyrażeniem „w przyszłych dniach” (zob. Lb 24,14-17), inaczej niż w innych starotestamentowych prorocत्वach posługujących się wyrażeniami takimi jak „czas ostateczny” (zob. Dn 8,17.19). Wraz z pierwszym przyjściem Chrystusa nastąpiły owe „ostatnie dni”. Po długim okresie zwanym czasem międzytestamentalnym Bóg przemówił znowu. Tym razem przemówił najwyraźniej i jakościowo najpełniej przez Jezusa Chrystusa. Chrystus jest równy Bogu, gdyż jest „odbiciem jego istoty” (Hbr 1,3), a będąc Bogiem jest także Stwórcą i Podtrzymującym istnienie wszechświata.

Ktoś mógłby zapytać: Skoro Chrystus jest równy Bogu, jak Paweł, cytując Boga Ojca, mógł napisać o Jezusie: „Tyś jest Synem moim, Jam cię dziś zrodził” (Hbr 1,5)? Czy to oznacza, że Jezus został w jakiś sposób zrodzony i nie jest wieczny? Wyjaśnij tę kwestię.

Część II: Komentarz

Natura Chrystusa

Pytanie zadane pod koniec wprowadzenia prowadziło na przestrzeni wieków do przeróżnych interpretacji. Poprzedni fragment (Hbr 1,1-3) dotyczył udowodnienia wyższości Chrystusa nad prorokami. W kolejnym fragmencie (Hbr 1,4-14) Paweł udowadnia wyższość Chrystusa nad aniołami. Powodem podkreślania wyższości Chrystusa może być usilne zainteresowanie ze strony słuchaczy aniołami i kultem aniołów podobnym do tego, z jakim apostoł miał do czynienia w zborze w Kolosach (Kol 2,18).

Na poparcie swojego argumentu, iż Chrystus jest możniejszy od aniołów, Paweł w Hbr 1,5 cytuje dwa wersety ze *Starego Testamentu*. Pierwszy z nich to Ps 2,7. W oryginalnym kontekście Ps 2 mówi o królach i władcach tego świata, którzy spiskują przeciwko Bogu. Ale Bóg śmieje się z nich i przerazi ich. Ostatecznie Bóg osadzi swojego boskiego Króla na Górze Syjon (Ps 2,6), mówiąc: „Synem moim jesteś, dziś cię zrodziłem” (Ps 2,7). W swoim kazaniu w Antiochii Pizydyjskiej Paweł odnosi ten werset do zmartwychwstania Chrystusa (Dz 13,33). W chrześcijaństwie temu psalmowi powszechnie przypisuje się chrystologiczną interpretację. Wracając do pytania, które zadaliśmy we wprowadzeniu, czy taka interpretacja oznacza, że Bóg adoptował Jezusa przy Jego zmartwychwstaniu?

Na powyższe pytanie możemy zdecydowanie odpowiedzieć przecząco. Bóg jedynie wywołał swojego Syna z grobu za pośrednictwem Gabriela, „najpotężniejszego spośród zastępów Pana”, który „zajął miejsce szatana po jego upadku”, a teraz usunął kamień zamykający grób Chrystusa z taką łatwością, jakby był małym kamykiem. Żołnierze strzegący grobu „usłyszeli jego wołanie: «Synu Boży, wyjdź! Ojciec Cię wzywa!»” (Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 575-576). Zatem Bóg Ojciec wywołał swego Syna. Podobnie w 1 Kor 4,15 Paweł mówi Koryntianom: „ja was zrodziłem przez ewangelię w Chrystusie Jezusie”. Czy to znaczy, że Paweł jest ojcem Kościoła? Oczywiście nie. Paweł przywiódł wierzących do życia duchowego, odczuwając im w duchowym sensie (to samo słowo jest użyte w przypadku Onezyma [Flm 1,10] i chrześcijan w 1 J 2,29; 1 J 3,9 itd.).

Drugi cytat, którym posługuje się apostoł w celu wykazania wyższości Chrystusa nad aniołami, to 2 Sm 7,14. Oryginalny kontekst mówi o planach Dawida budowy świątyni, ale Natan informuje króla, że dopiero jego syn, Salomon, zbuduje dom Bogu. Pan obiecał także: „Ja będę mu ojcem, a on będzie mi synem” (2 Sm 7,14). Ten cytat w jego oryginalnym kontekście nie może się odnosić do Chrystusa ze względu na to, co dalej jest napisane w tym wersecie: „gdy zgrzeszy, ukarzę go różgą ludzką i ciosami synów ludzkich” (2 Sm 7,14). Z oczywistych powodów werset ten musi się odnosić do grzesznego Salomona, a nie bezgrzesznego Chrystusa.

Zarówno Ps 2,7, jak i 2 Sm 7,14 mają jedną wspólną cechę. Podkreślają fakt, że król Izraela i Salomon są synami Boga: „Synem moim jesteś, dziś cię zrodziłem” i „on będzie mi synem”. Nacisk jest położony nie na ojcostwo, ale adopcję króla z rodu Dawida i królowanie syna, które jest przeniesione znacznie później w *Liście do Hebrajczyków* na Chrystusa. Wprowadzająca fraza w Hbr 1,5 zapytuje: „Do którego bowiem z aniołów powiedział kiedykolwiek: Tyś jest Synem moim, Jam cię dziś zrodził?”. Oczywiście do żadnego z aniołów. Jedynie Chrystus

„stał się o tyle możniejszym od aniołów, o ile znamienitsze od nich odziedziczył imię” (Hbr 1,4). To imię to „Syn Mój” - tytuł nigdy nie przypisany żadnemu z aniołów. Żadnemu z nich nigdy Bóg nie powiedział: „Siądź po prawicy mojej, aż położę nieprzyjaciół twoich jako podnózek stóp twoich” (Hbr 1,13).

Jednak ktoś mógłby sprzeciwić się wzmiance o ojcostwie jako adopcji w tym kontekście, przytaczając Hbr 1,6: „kiedy wprowadza Pierworodnego na świat”. Ktoś mógłby zapytać: Czy ten werset nie mówi o Chrystusie jako pierworodnym? To dobre pytanie. Termin „pierworodny” oznacza pierworództwo w takich wersetach jak Rdz 25,13; 27,19; 35,23. Jednak w *Starym Testamencie* „pierworodnym” jest nazwany także Izrael (Wj 4,22-23), w przeciwieństwie do pierworodnego Egiptu. W Ps 89,28 Dawid jest nazwany Bożym „pierworodnym”, choć był najmłodszym z ośmiu braci, a zatem żadną miarą pierworodnym. W *Nowym Testamencie* Jezus jest „pierworodnym” Marii (Łk 2,7), „pierworodnym” pośród wielu braci (Rz 8,29), „pierworodnym” wszelkiego stworzenia (Kol 1,15) i „pierworodnym” z umarłych (Kol 1,18; Ap 1,5). Teksty te wskazują, że tytuł „pierworodny” odnosi się do przywództwa Chrystusa w Kościele, stworzeniu, wszechświecie i pośród zmartwychwstałych. Łącząc Hbr 1,5 z wersetem 6 apostoł wskazuje, że Chrystus jest Królem z rodu Dawida wprowadzonym przez Boga na świat z wezwaniem: „Niechże mu oddają pokłon wszyscy aniołowie Boży” (Hbr 1,6). Pozostała część Hbr 1 przytacza dowody z *Pisma Świętego* i czyni cztery spostrzeżenia: (1) tylko jedna Osoba jest nazwana „Synem” przez Boga (Hbr 1,5), a Osobą tą jest Chrystus. (2) Aniołowie oddają cześć temu Synowi (Hbr 1,6). (3) Syn jest niezmiennym, sprawiedliwym i namaszczonego Władcą, który stworzył niebo i Ziemię (Hbr 1,8-10). (4) Syn panuje po prawicy Boga, podczas gdy aniołowie, w przeciwieństwie do Niego, są duchami usługującymi tym, którzy mają być zbawieni (Hbr 1,11-14).

Podsumowując, możemy powiedzieć, że Chrystus nie został zrodzony przez Boga, ale przez swoją inkarnację jako Syn Boży umożliwił „adoptowanie” ludzkości i jej „przyjęcie w Umiłowanym” (Ef 1,6). Tak więc Chrystus otrzymał tytuł „pierworodnego”. Jako taki, posiada status znacznie wyższy niż aniołowie i zasługuje na ich cześć. Ellen G. White, radząc Kościołowi, jak najlepiej docierać do innych chrześcijan, stwierdziła o preegzystencjalnej naturze Chrystusa: „Nie podkreślajcie tych elementów przesłania, które są potępieniem zwyczajów i praktyk ludzi, póki nie będą mieli okazji zrozumieć, że jesteśmy wyznawcami Chrystusa wierzącymi w Jego boskość i preegzystencję” (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, t. 6, s. 58). Ellen G. White pomagała rozwijającemu się Kościołowi Adwentystów Dnia Siódmego w znalezieniu biblijnej równowagi w kwestii preegzystencjalnej natury Chrystusa. W kontekście zmartwychwstania Łazarza napisała o naturze Chrystusa: „W Chrystusie tkwi życie, pierwotne, nie zapożyczone, nie pochodzące od nikogo innego” (*Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 394).

Kres dni i czas ostateczny

Wczesnochrześcijańscy pisarze wierzyli, że nastał czas ostateczny, który zakończy się powtórным przyjściem Jezusa. Dlatego Paweł mógł powiedzieć: „ostatnio, u kresu tych dni [w przeciwieństwie do dni proroków], [Bóg] przemówił do nas przez Syna” (Hbr 1,2). Podobnie, kiedy Piotr i inni uczniowie zostali oskarżeni o pijaństwo w dniu Pięćdziesiątnicy, Piotr stwierdził, że cud mówienia językami jest wypełnieniem prorocтва: „I stanie się w ostateczne dni, mówi Pan, że wyleję Ducha mego na wszelkie ciało i prorokować będą synowie wasi i córki wasze” (Dz 2,17). Proroctwo J1 2 spełniło się na początku ostatnich dni. Mówiąc o inkarnacji Chrystusa, Piotr napisał: „ale [Chrystus] objawiony został dopiero w czasach ostatnich ze względu na was” (1 P 1,20). Te ostatnie dni cechują się pojawieniem się szyderców, którzy kwestionują powtórne przyjście Chrystusa (2 P 3,3-4) i i wyzyskują ubogich dla własnych korzyści (Jk 5,3). Ostatnie dni cechują się także pojawieniem się antychrystów (1 J 2,18).

Uznając fakt, że ostatnie dni nastąpiły wraz z inkarnacją Chrystusa, czy zauważasz różnicę między tymi „ostatnimi dniami” a „czasem ostatecznym” opisanym w *Księdze Daniela* i *Apokalipsie Jana*? Rozważ proroctwo dotyczące 2300 wieczorów i poranków w Dn 8,14. To proroctwo dotyczące czasu rozciąga się daleko poza dni Chrystusa. Inne proroctwa jeszcze się nie wypełniły z naszego punktu widzenia - na przykład „siedem plag ostatecznych” (Ap 15,1; 21,9). Ostatecznie „ostatni wróg” (1 Kor 15,26) nie został jeszcze pokonany i nie usłyszeliśmy jeszcze „ostatniej trąby” (1 Kor 15,52). Podsumowując, możemy powiedzieć, że ostatnie dni nastąpiły wraz z pierwszym przyjściem Chrystusa, ale ostatnie wielkie wydarzenie czasu końca wciąż jeszcze nie nastąpiło. Między dwoma przyjściami Chrystusa muszą się jeszcze wypełnić wszystkie proroctwa.

Część III: Zastosowanie

Czytając Hbr 1, uświadamiamy sobie, że Paweł zawarł w tym rozdziale bogatą treść teologiczną. Serdeczne, pełne poświęcenia, praktyczne chrześcijaństwo jest koniecznością. Ale właściwa praktyka (ortopraksja) wynika z właściwych wierzeń (ortodoksji). Solidna teologia jest podstawą dobrego chrześcijańskiego stylu życia.

Pytania do przemyślenia

1. Czy sądzisz, że dzisiaj musimy bardziej równoważyć naszą teologię naszą chrześcijańską praktyką? Jeśli tak, to w jaki sposób?
2. Jak możemy rozróżnić także w naszych czasach między naszym religijnym i kulturowym „bagażem” a biblijną prawdą?
3. W czasach kryzysu autorytetów zarówno w kulturze, jak i Kościele, jaką wskazówkę daje nam Hbr 1?